

Kdo si počká... Policie po letech zveřejnila podrobná data o trestné činnosti

Jan Cibulka
Český rozhlas

Policie ČR začátkem prosince 2020 spustila nový web (kriminalita.policie.cz), který, kromě jednoduché mapy, nabízí ke stažení záznamy o jednotlivých trestných činech z vybraných kategorií. Osobně mě to trochu překvapilo: tři dny před tím jsem kvůli těmto záznamům podal ústavní stížnost.¹ Ale popořadě.

Až doposud policie poskytovala pouze součty trestných činů za jednotlivé měsíce a místo spáchání bylo určené obvodním oddělením policie. Takové datové sady neříkaly, kdy k jednotlivým činům v rámci měsíce či dne dochází, a i lokalizace byla problematická – jednotlivé obvody služeben byly poměrně velké a jako bonus policie odmítala mapu hranic služeben zveřejňovat, názor změnila až po zásahu soudu (Cibulka, 2017).

Kvůli nedostatečným veřejným datům o kriminalitě jsem v roce 2016 podal žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Policie nejdříve poskytnutí záznamů o jednotlivých trestných činech úplně odmítla. Po zásahu nadřízeného orgánu, tedy Ministerstva vnitra, policejní prezidium formálně k poskytnutí dat svolilo, nicméně si naučovalo úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve výši bezmála 26 milionů korun (Píhová, 2016).

Výpočet byl přímočarý: ruční kontrola a případné „černění“ nezveřejnitelných informací si podle policie vyžádalo u každého trestného činu čtyři minuty ruční práce. Za mnou požadovaných pět let šlo o necelých 103 000 hodin, za každou pak policie požadovala podle sazebníku 250 Kč. Pokud dám stranou humorné úvahy policie, že za uvedenou částku by najala vysloužilé kriminalisty v důchodu, aby mnou požadované záznamy ručně zkontrolovali, celý spor se smrškl do otázky, zda anonymizaci dat o kriminalitě jde provést strojově podle předem stanovených kritérií, či nikoli, a opravdu je třeba o zveřejnění záznamů o každém jednom ukradeném kole či rozbitém nose postupovat individuálně.

Když tedy postup policie potvrdilo i ministerstvo, obrátil jsem se na soud a čekal vcelku jednoduchý spor. V úvodu zmíněná ústavní stížnost ukazuje, jak hluboce jsem se mýlil. „Soud se shoduje se žalovaným v tom, že posouzení může být provedeno pouze ‚ručně‘, tj. jej mohou kvalifikovaně provést pouze ty policejní orgány, které se zabývají či

---

¹ Ústavní stížnost je vedená pod sp. zn. III. ÚS 3339/20, soudcem zpravodajem je Radovan Suchánek.

zabývaly trestním řízením v jednotlivých věcech,“ napsal po bezmála třech letech řízení v únoru 2019 soudce Ladislav Hejtmánek.² Hlouběji se 6. senát Městského soudu v Praze otázkami na fungování policejní databáze nezabýval, naopak velmi pečlivě zkontroloval, že policie při vyčíslení úhrady správně vynásobila všechna čísla.

Obecnou argumentací, že počítačové databáze, používané policií, slouží právě k filtrování a exportování dat a že sama policie taky svá data zpracovává strojově a nikoli ručně, se soud nezabýval. Bohužel konkrétní postup, jak by policie měla při exportu dat postupovat, jsem soudu nebyl schopen dodat: policejní orgán postupně odmítl mé žádosti jak o dokumentaci ke statistickému systému, tak i o seznam metadat, která jsou k trestným činům evidována.

Spolu s advokátem Tomášem Němečkem jsme se tedy obrátili na Nejvyšší správní soud, kde se po dvou letech opakoval prakticky totožný scénář.³ Soudci 6. senátu (zpracovatelem byl, alespoň dle metadat v rozsudku, JUDr. Tomáš Rychlý) se ztotožnili s postupem policie. V obecné rovině naznali, že zveřejnění některých z mnou požadovaných informací by mohlo být problematické a že kontrolu je možné provést jen ručně. Marné byly apely na principy fungování počítačových databází. „Je patrné, že nelze stanovit taková kritéria selekce, která by ve všech případech zaručovala, že zveřejněním některého požadovaného údaje nemůže dojít k ohrožení některých výše uvedených dalších zájmů“, napsal soud a dodal, že „takové posouzení [...] mohou kvalifikovaně provést pouze ty policejní orgány, které se zabývají či zabývaly trestním řízením v jednotlivých věcech“.

Po pěti letech marného souzení byl čas na reflexi: kriminalita v Česku dlouhodobě klesá, objasněnost naopak roste a veřejnost je s fungováním policie, alespoň ve vztahu k potírání zločinu, vcelku spokojená. Navíc snažit se justici vysvětlit zákonitost databázových systémů je objektivně nad mé síly, sám Nejvyšší správní soud má více než pochopení pro orgány veřejné správy, které kvůli tvrzenému nebo skutečnému nedostatku kvalifikovaných pracovníků nedovedou samy ze svých databází exportovat svá vlastní data.⁴

Ústavní stížnost jsem tedy podávat nechtěl. K opaku mě přiměl až kolega a editor tohoto speciálního čísla Jakub Drápal, podle kterého „něco takového přeci nemůžu v judikatuře nechat“. A jelikož mi párkrát do roka napíše nějaký vysokoškolský student, že po něm taky policie požaduje statisícové úhrady za data pro diplomku, svědomí převážilo a věc jsem předal Ústavnímu soudu.

Tři dny nato policie spustila web s ještě podrobnějšími daty, než která jsem požadoval. Zpětně jsem zjistil, že na publikaci policisté pracovali několik let a jedním z počátečních impulsů byl i onen soudní spor. Že stále pokračuje, to autorský tým v policii

---

² Rozsudek Městského soudu v Praze, č. j. 6 A 248/2016 - 73, ze dne 18.1.2019.

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 3 As 46/2019 - 54, ze dne 24.9.2020.

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 8 As 244/2018 - 82, ze dne 14.11.2019, č. 3958/2020 Sb. NSS.

nevěděl, a o jeho práci pak nejspíš nevěděli zase právníci Ministerstva vnitra, kteří se o chystané mapě před soudem vůbec nezminili.

Ale konec dobrý, všechno dobré: první verze otevřených dat o kriminalitě je veřejná a policie přijímá zpětnou vazbu uživatelů – do budoucna tedy můžeme počítat s dalším rozvojem aplikace. V Českém rozhlasu už připravujeme speciál, který se bude věnovat nejenom historickému vývoji kriminality, ale i záludnostem, které se pojí s její evidencí. Protože jak před časem před Ústavním soudem řekl Karel Bačkovský z Ministerstva vnitra, je diskutabilní, „jestli kriminální statistiky mohou být nějakými tvrdými daty“ (Cibulka, 2019).

A samozřejmě uvidíme, jak rozhodne Ústavní soud. I když to bude výrok spíše akademický.

JAN CIBULKA působí jako datový novinář v Českém rozhlasu. Kromě své běžné agendy se věnuje i otevřenosti veřejné správy. V minulosti prosadil zveřejnění mapy policejních okrsků nebo třeba historických záznamů o počasí.

Literatura

- Cibulka, J. (2017). Výmluva na autorský zákon neobstála, policie musí zveřejnit mapu policejních okrsků. *iRozhlas.cz* (online, citováno dne 19. 2. 2021), dostupné na adrese: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vymluva-na-autorsky-zakon-neobstala-police-musi-zverejnit-mapu-policejnich_1705180725_cib.
- Cibulka, J. (2019). Sledování mobilů zůstává – pro policii i marketing. Co o vás ví váš telefon nebo e-mail? *iRozhlas.cz* (online, citováno dne 19. 2. 2021), dostupné na adrese: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ustavni-soud-data-retention-sledovani-soukromi_1907040815_cib.
- Píhová, D. (2016). Vnitro potvrdilo částku 25 milionů za data o kriminalitě. Spor se zřejmě potáhne roky. *iRozhlas.cz* (online, citováno dne 19. 2. 2021), dostupné na adrese: https://www.irozhlas.cz/zpravy-z-domova/vnitro-potvrdilo-castku-25-milionu-za-data-o-kriminalite-spor-se-zrejme-potahne_1610111053_dp.